

УКРАЇНА

ПАТЕНТ

НА ВИНАХІД

№ 107541

ПОРШЕНЬ ДВИГУНА ВНУТРІШньОГО ЗГОРЯННЯ

Видано відповідно до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі".

Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на винаходи
12.01.2015.

Голова Державної служби
інтелектуальної власності України

АСР- А.Г. Жарінова

(11) 107541

(19) UA

(51) МПК (2015.01)
F16J 1/00
F02F 3/00

(21) Номер заявки: а 2014 00168

(22) Дата подання заявки: 11.01.2014

(24) Дата, з якої є чинними права на винахід: 12.01.2015

(41) Дата публікації відомостей про заявку та номер бюл.№ 10.09.2014, Бюл.№ 17

(46) Дата публікації відомостей про видачу патенту та номер бюл. № 12.01.2015, Бюл. № 1

(72) Винахідник:
Бондарев Сергій
Григорович, UA

(73) Власник:
Бондарев Сергій
Григорович,
вул. Краснопільська, 54, м.
Суми, 40016, UA

(54) Назва винаходу:

ПОРШЕНЬ ДВИГУНА ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ

(57) Формула винаходу:

Поршень двигуна внутрішнього згоряння, який містить корпус з жаровим та напрямним поясами, ущільнюючим поясом, на якому сформовані радіальні проточки під компресійні та маслонімні поршневі кільця, тарілчасте стопорне кільце, вставку та поршневий палець, який **відрізняється** тим, що днище поршня має конічну, сферичну або іншу випуклу форму, відповідно, як зсередини, так і зовні, що підвищує його жорсткість, де вставка поршня виконана у вигляді поєднання трьох тіл обертання, тіла циліндричної форми у її середній частині, конічної або сферичної у верхній та зрізаного конусу у нижній, що дає можливість розташувати поршневий палець більшого діаметрального розміру, де на внутрішній поверхні днища поршня виконані два симетрично розташованих відносно повздовжньої осі симетрії корпусу поршня радіальних поглиблень, у які, для унеможливлення осьового обертання корпусу відносно вставки, частково заходять кінці поршневого пальця.

УКРАЇНА

(19) UA (11) 107541 (13) C2

(51) МПК (2015.01)

F16J 1/00

F02F 3/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

- (21) Номер заявики: а 2014 00168
 (22) Дата подання заявики: 11.01.2014
 (24) Дата, з якої є чинними права на винахід:
 (41) Публікація відомостей 10.09.2014, Бюл.№ 17 про заявку:
 (46) Публікація відомостей 12.01.2015, Бюл.№ 1 про видачу патенту:

- (72) Винахідник(и):
Бондарев Сергій Григорович (UA)
 (73) Власник(и):
Бондарев Сергій Григорович,
 вул. Краснопільська, 54, м. Суми, 40016 (UA)
 (56) Перелік документів, взятих до уваги експертизою:
 DE 340503 C, 27.03.1920
 FR 1479937 A, 05.05.1967
 JP H07139357 A, 30.05.1995
 SU 35490A1, 31.03.1934
 US 4669431 A, 02.06.1987
 WO 96/15362 A1, 23.05.1996

(54) ПОРШЕНЬ ДВИГУНА ВНУТРІШньОГО ЗГОРЯННЯ

(57) Реферат:

Винахід належить до області машинобудування, зокрема до двигунобудівної галузі, і може бути використаний при створенні компактних, високофорсованих поршневих двигунів внутрішнього згоряння. Новим у поршні двигуна внутрішнього згоряння, який містить корпус з жаровим та напрямним поясами, ущільнюючим поясом, на якому сформовані радіальні проточки під компресійні та маслознімні поршневі кільця, стопорне кільце, вставку та поршневий палець, є те, що днище поршня має конічну, сферичну або іншу випуклу форму, відповідно, як зсередини, так і зовні, що підвищує його жорсткість, вставка поршня виконана у вигляді поєднання трьох тіл обертання, тіло циліндричної форми у її середній частині, конічної або сферичної у верхній та зрізаного конуса у нижній, що дає можливість розташувати поршневий палець більшого діаметрального розміру, на внутрішній конічній поверхні поршня виконані два симетрично розташованих відносно повздовжньої осі симетрії корпусу поршня радіальних поглиблень, у які, з метою унеможливлення осьового обертання корпусу відносно вставки, частково заходять кінці поршневого пальця.

UA 107541 C2

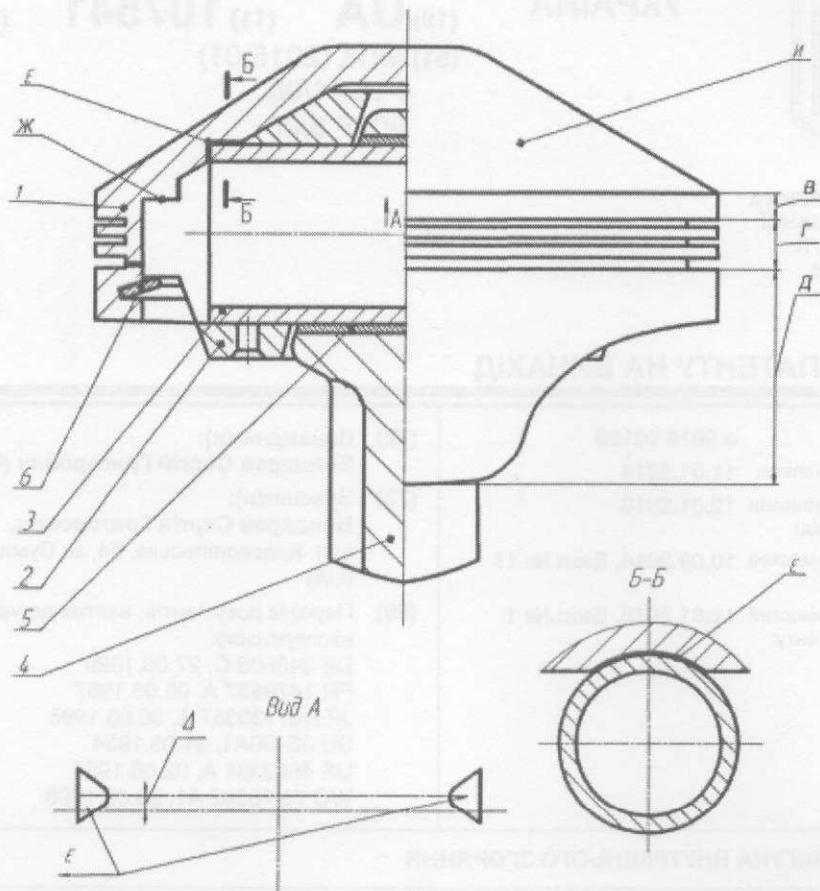

Fig. 1

Винахід належить до області машинобудування, зокрема до двигунобудівної галузі, і може бути використаний при створенні компактних, високофорсованих поршневих двигунів внутрішнього згоряння.

Відома типова конструкція монолітного поршня широкого використання для автомобільних та тракторних двигунів, який по висоті, відносно його діаметрального розміру, складається з жарового поясу до 20 %, ущільнюючого поясу, для розміщення компресійних та маслоз'ємних кілець - 10-15 %, а також напрямного поясу до 70 %, у якому розташовується поршневий палець (на висоті до 80 % від площини днища поршня), та маслоз'ємні кільця (зазвичай для дизельних двигунів). [Двигатели внутреннего сгорания: Конструирование и расчёт на прочность поршневых и комбинированных двигателей. Учебник для студентов втузов, обучающихся по специальности "Двигатели внутреннего сгорания"/ Вырубов Д.Н., Ефимов С.И., Иващенко Н.А. и др.; Под ред. А.С. Орлина, М.Г. Круглова. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Машиностроение, 1984. - с. 118, рис. 72]

Проте така конструкція поршня поряд з позитивними конструкторсько-технологічними якостями, такими, як відпрацювання на технологічність, відносна простота конструкції, багаторічний досвід експлуатації, доскональне вивчення теплових процесів, низька вага і т.і., мають низку істотних недоліків.

До недоліків стосовно існуючих конструкцій поршнів слід віднести, недостатню теплову та механічну стійкість перемичок, (перш за все між компресійними кільцями), значну висоту, низьку жорсткість конструкції і т.і. Крім того, конструктивно унеможливлено встановлення поршневого пальца ближче до днища, не зменшуючи висоту жарового та ущільнюючого поясів.

Відома конструкція поршня двигуна внутрішнього згоряння, який складається з корпусу, вставки, поршневого пальца, який поєднує вставку з шатуном, компресійні кільця, маслоз'ємне кільце, тарілчасте стопорне кільце.

Патент UA № 103739, "Поршень двигуна внутрішнього згоряння", МПК (2013.01), F16J 1/00, F02F 3/00, 11.11.2013г., Бюл. № 21].

Така конструкція поршня має деякі переваги перед монолітними, оскільки при використанні такого поршня у високофорсованих двигунах, його корпус можливо виготовити тонкостінним із жаростійких металів або сплавів, а вставку, з більш дешевого та легкого алюмінієвого чи іншого сплаву. Але така конструкція поршня має низку недоліків, серед яких унеможливлення розташування поршневого пальца більшого діаметрального розміру, не збільшуючи висоту жарового та ущільнюючого поясів поршня. Збільшення ж зазначених поясів призведе до загального збільшення висоти поршня. Крім того, днище поршня у центральній частині має значне стоншення, що призведе перш за все до значного підвищення температури з подальшою можливістю прогоряння. До недоліків також можливо додати і малу жорсткість днища поршня у зазначеній зоні, що крім перегріву ще й додасть вібрацію, яка також може спричинити передчасний вихід поршня з ладу.

При аналізі існуючих технічних рішень, в даній області техніки не виявлені об'єкти, які мають сукупність ознак і рівень технологічності пропонованої конструкції. Це дозволяє стверджувати, що пропоноване технічне рішення є новим та має винахідницький рівень.

В основу винаходу поставлена задача розробити таку конструкцію поршня, в якому раціональне розташування поршневого пальца відносно жарового та ущільнюючого поясів, дозволило б збільшити діаметральний розмір поршневого пальца, не збільшуючи висоту жарового та ущільнюючого поясів, та збільшити жорсткість днища поршня.

Поставлена задача досягається за рахунок того, що в поршні двигуна внутрішнього згоряння, який містить корпус з жаровим та напрямним поясами, ущільнюючим поясом, на якому сформовані радіальні проточки для компресійних та маслознімних поршневих кілець, тарілчасте стопорне кільце, вставка та поршневий палець, днище поршня має конічну, сферичну або іншу випуклу форму, відповідно, як зсередини, так і зовні, що підвищує його жорсткість, вставка поршня виконана у вигляді поєднання трьох тіл обертання, тіла циліндричної форми у її середній частині, конічної або сферичної у верхній та зрізаного конуса у нижній, що дає можливість розташувати поршневий палець більшого діаметрального розміру, на внутрішній поверхні днища поршня виконані два симетрично розташованих відносно повздовжньої осі симетрії корпусу поршня радіальних поглиблень, у які, з метою унеможливлення осьового обертання корпусу відносно вставки, частково заходять кінці поршневого пальца.

На кресленні показаний переріз поршня двигуна внутрішнього згоряння, загальний вигляд.

Поршень має корпус 1, на якому ззовні, на циліндричній поверхні містяться жаровий "В", напрямний "Д" та ущільнюючий пояс "Г", на якому сформовані радіальні проточки, під компресійні та маслознімні поршневі кільця, та який виконано тонкостінним, із жаростійкого

металу, чавуну, титану або сплаву, днище якого "И" ззовні виконано конічним, вставку 2, поршневий палець 3, шатун 4, тонкостінна втулка 5, тарілчасте стопорне кільце 6.

Поршень двигуна внутрішнього згоряння працює наступним чином. Під час стискання робочої суміші (або повітря для дизельних двигунів), зусилля від шатуна 4, через тонкостінну втулку 5 передається на поршневий палець 3, а далі, через вставку 2 на плоску поверхню "Ж" корпусу поршня 1. Під час робочого ходу процес здійснюється у зворотному напрямку. З метою унеможливлення обертання корпусу поршня 1 відносно вставки 2, поршневий палець 3, своїми торцевими частинами входить у два радіальних поглибління "Е", виконаних з внутрішньої конічної сторони корпусу 1 та зміщених на величину Δ (Вигляд А), відносно його поперечної осі симетрії.

Під час складання, напівскладений шатун 4 з тонкостінною втулкою 5, вставкою 2 та пальцем 3, вводять у внутрішню порожнину корпусу 1 таким чином, щоб виступаючі кінці пальця увійшли у два радіальних поглибління "Е", після чого вводять тарілчасте стопорне кільце 6, яке фіксує вставку 2 у внутрішній порожнині корпусу 1 у осьовому напрямку, унеможливлюючи таким чином радіальне обертання та осьове переміщення корпусу 1 відносно вставки 2.

Наявність днища у формі конусу, сфери або іншої випуклої неплоскої поверхні як ззовні, так і зсередини, дозволяє підвищити жорсткість днища поршня; наявність вставки, у якої верхня частина виконана конічною або сферичною, середня частина виконана циліндричною, а нижня її частина має форму зрізаного конусу, дозволяє розташувати поршневий палець більшого діаметрального розміру з віссю симетрії на рівні жарового або ущільнюючого поясу; наявність двох симетричних радіальних поглиблінь у внутрішній порожнині днища корпусу, у які частково входять кінці поршневого пальця, не дозволяє осьове обертання корпусу поршня відносно вставки.

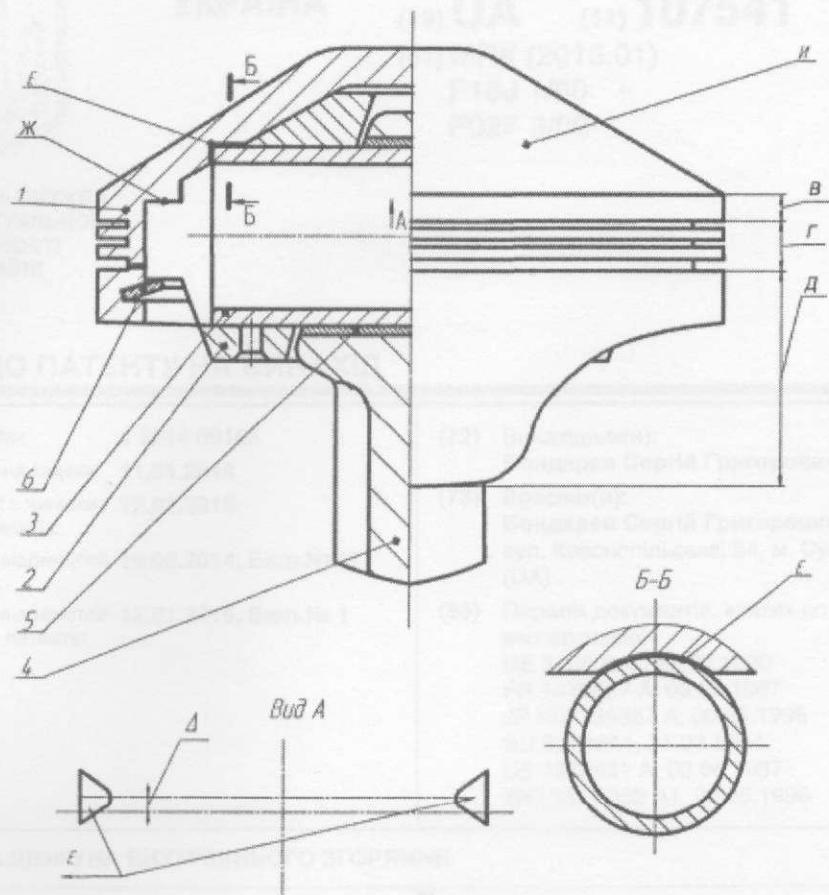
Таким чином, наявність корпусу з неплоским днищем, вставки, симетрично розташованих пазів, у які входять кінці поршневого пальця і унеможливлюють вільне обертання корпусу відносно вставки, забезпечують розташування осі симетрії поршневого пальця на рівні жарового або ущільнюючого поясів.

Отже, застосування у поршні двигуна внутрішнього згоряння конструктивних особливостей корпусу (неплоска поверхня днища зсередини та два симетричних радіальних поглибління) та вставки у вигляді поєдання трьох тіл обертання (циліндрична поверхня у її середній частині, конічна поверхня у верхній та зрізаний конус у нижній) дозволяє розширити можливості використання поршня, а також створити необхідні умови для підвищення жорсткості його днища та можливості розміщення поршневого пальця більшого діаметрального розміру.

35

ФОРМУЛА ВИНАХОДУ

Поршень двигуна внутрішнього згоряння, який містить корпус з жаровим та напрямним поясами, ущільнюючим поясом, на якому сформовані радіальні проточки під компресійні та маслоніжні поршневі кільця, тарілчасте стопорне кільце, вставку та поршневий палець, який **відрізняється** тим, що днище поршня має конічну, сферичну або іншу випуклу форму, відповідно, як зсередини, так і ззовні, що підвищує його жорсткість, де вставка поршня виконана у вигляді поєдання трьох тіл обертання, тіла циліндричної форми у її середній частині, конічної або сферичної у верхній та зрізаного конуса у нижній, що дає можливість розташувати поршневий палець більшого діаметрального розміру, де на внутрішній поверхні днища поршня виконані два симетрично розташовані відносно повздовжньої осі симетрії корпусу поршня радіальних поглибління, у які, для унеможливлення осьового обертання корпусу відносно вставки, частково заходять кінці поршневого пальця.

Комп'ютерна верстка А. Крулевський

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601